

TÁC NHÂN VIÊM PHỔI THÙY Ở TRẺ EM: PHÉ CẦU HAY MYCOPLASMA PNEUMONIAE?

Trần Quang Khải^{1*}, Phan Hữu Nguyệt Diễm²,
Phạm Hùng Văn³, Nguyễn Minh Phương¹, Trần Đỗ Hùng¹

1. Trường Đại học Y Dược Cần Thơ

2. Trường Đại học Y Dược Thành phố Hồ Chí Minh

3. Phòng Xét Nghiệm Nam khoa Biotek

*Email: tqkhai@ctump.edu.vn

TÓM TẮT

Đặt vấn đề: Viêm phổi thùy ở trẻ em từ trước đến nay được mệnh danh là “viêm phổi phế cầu” bởi tác nhân thường gặp nhất do *Streptococcus pneumoniae*. Các công trình nghiên cứu gần đây cho thấy vai trò của *Mycoplasma pneumoniae* trong chẩn đoán tác nhân gây bệnh viêm phổi trẻ em, trong đó có viêm phổi thùy. **Mục tiêu nghiên cứu:** Khảo sát các đặc điểm lâm sàng, X quang phổi, tác nhân vi khuẩn gây bệnh thường gặp và kết quả điều trị bệnh viêm phổi thùy ở trẻ em. **Đối tượng và phương pháp nghiên cứu:** Chúng tôi thực hiện nghiên cứu mô tả cắt ngang trên 67 bệnh nhi viêm phổi thùy nhập khoa Nội Tổng Quát 2 Bệnh viện Nhi Đồng 1 từ tháng 6/2015 đến tháng 5/2016. Bệnh nhân được tiến hành làm NTA, soi cấy tại Bệnh viện Nhi Đồng 1 và Realtime PCR tại Phòng Xét Nghiệm Nam khoa Biotek, Việt Nam. **Kết quả:** Viêm phổi thùy xảy ra chủ yếu ở trẻ từ 3 – 7 tuổi (46,3%). Triệu chứng lâm sàng thường gặp là thở nhanh (98,5%), rút lõm ngực (53,7%), khò khè (44,8%). Tổn thương trên X quang phổi: thùy trên phải chiếm đa số (38,8%), kể đến thùy dưới trái (16,4%). Kết quả phân lập PCR NTA: *Mycoplasma pneumoniae* chiếm tỷ lệ nhiều nhất (69,7%), kể đến *Streptococcus pneumoniae* (53%). Kháng sinh ban đầu phần lớn được sử dụng là cephalosporin thế hệ thứ 3 (C3G) (50,7%), kể đến là C3G + azithromycin (47,8%). 58,2% trường hợp đáp ứng tốt với kháng sinh ban đầu, C3G + azithromycin có tỷ lệ đáp ứng khá tốt (81,2%). Tỷ lệ đáp ứng kháng sinh bước 2 khá cao (92,9%), chủ yếu nhờ vào kết quả PCR NTA. Kết quả điều trị 100% khỏi bệnh. **Kết luận:** Tác nhân gây viêm phổi thùy trẻ em chủ yếu do *Mycoplasma pneumoniae* và *Streptococcus pneumoniae*. Do đó, điều trị kháng sinh nên tập trung vào 2 loại vi trùng này.

Từ khoá: viêm phổi thùy, trẻ em, phế cầu, *Mycoplasma pneumoniae*, Việt Nam.

ABSTRACT

AGENT OF LOBAR PNEUMONIA IN CHILDREN: STREPTOCOCCUS PNEUMONIAE OR MYCOPLASMA PNEUMONIAE?

Tran Quang Khai¹, Phan Huu Nguyet Diem²,
Pham Hung Van³, Nguyen Minh Phuong¹, Do Hung Tran¹

1. Can Tho University of Medicine and Pharmacy

2. Univeristy of Medicine and Pharmacy at Ho Chi Minh City

3. Nam khoa Biotek Company

Background: Lobar pneumonia in children has been dubbed "Pneumococcal pneumonia" by the most common agent caused by *Streptococcus pneumoniae*. Recent studies have shown the role of *Mycoplasma pneumoniae* in diagnosing children's pneumonia, including lobar pneumonia. **Objectives :** To describe the clinical findings, chest X- ray images, bacterial agents and results of treatment of lobar pneumonia in children at Children's Hospital 1, Vietnam. **Materials and methods :** We conducted a cross-sectional study on 67 patients with lobar pneumonia admitted to Children's Hospital 1 from June 2015 to May 2016. All of naso-tracheal aspiration (NTA) specimens of patients were collected, considered, cultured at Children's Hospital 1 and done Realtime PCR at the laboratory of Nam khoa Biotek Company, Vietnam. **Results:** Lobar pneumonia occurred mainly in children from 3 – 7 years old (46.3%). The clinical manifestations were tachypnea (98.5%), lower chest-wall indrawing (53.7%), wheezing (44.8%). Chest X ray images: right upper lobe pneumonia was the highest (38.8%), left lower

*lobe pneumonia (16.4%). The Realtime PCR on NTA results: the rate of Mycoplasma pneumoniae was the most (69.7%), next was Streptococcus pneumoniae (53%). The original antibiotics were mostly used as 3rd generation cephalosporins (C3G) (50.7%), C3G + azithromycin (47.8%). 58.2% of cases were responsible for the original antibiotics. The successful rate of C3G + azithromycin was 81.2%. The rate responsible for the second antibiotics was so high (92.9%), mainly based on the results of PCR on NTA. 100% of patients were cured. **Conclusion:** The causative agents found were mainly Mycoplasma pneumoniae and Streptococcus pneumoniae. So, the using of antibiotics should focus on these two bacteria.*

Keywords: *Lobar pneumonia, children, Streptococcus pneumoniae, Mycoplasma pneumoniae, Vietnam.*